

23 decembrie
2016

Ce este mecanismul 2% și cum poate fi utilizat de către ONG-urile din Republica Moldova

Ilie CHIRTOACĂ, *consilier juridic, Centrul de Resurse Juridice din Moldova*

Sorina MACRINICI, *consilier juridic, Centrul de Resurse Juridice din Moldova*

Antonița FONARI, *Președinta Consiliului ONG, Directoarea Platformei pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP)*

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Despre ce discutăm

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Mulțumiri

Platformele OSC și experți

Autorități

USAID

FHI360

ECNL

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Conceptul % în alte state

Originile mecanismului – Italia

Primul model de direcționare procentuală – Ungaria (1996) 1%+1%

Italia 8/1000 (Biserica); 5/1000 (OSC-uri); 2/1000 (Partide)

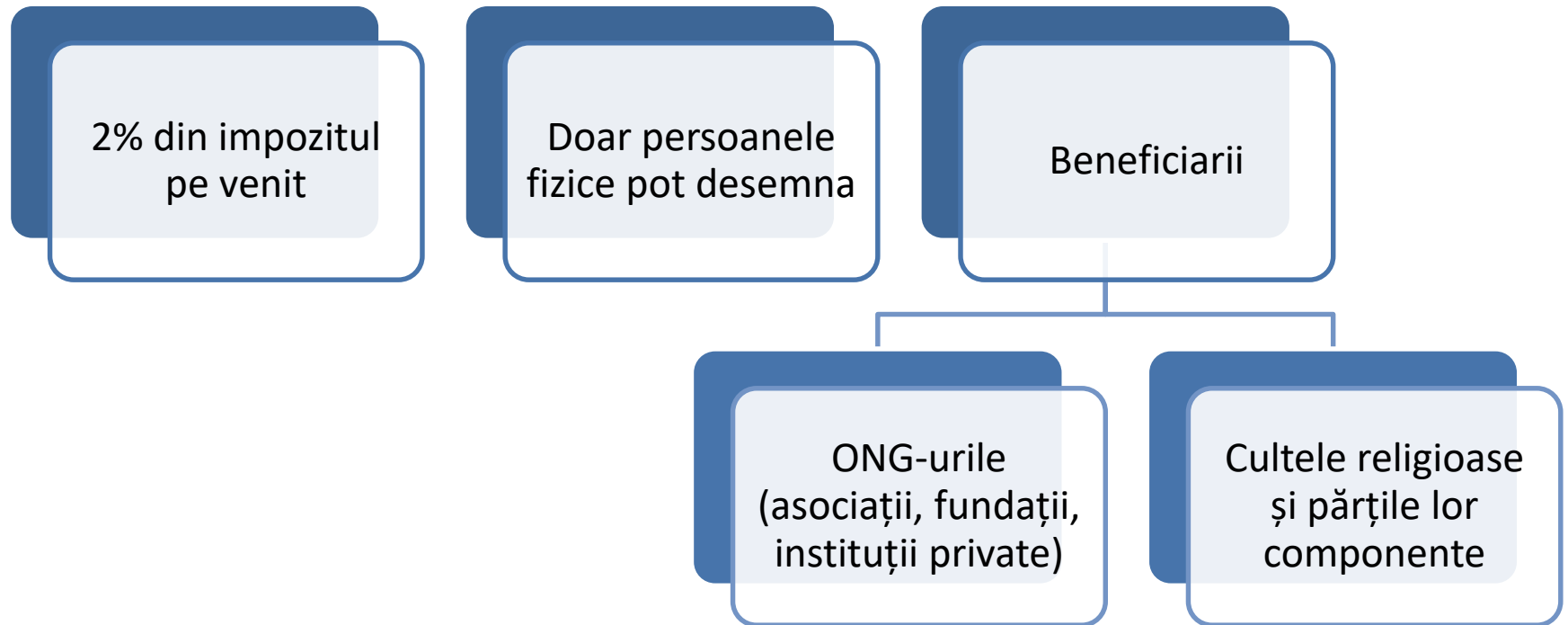
Slovacia (2%/3% persoanele fizice) 2% persoanele juridice

Lituania – 2%

Polonia – 1%

România – 2%

Conceptul % în Moldova

Ce este desemnarea procentuală?

Procesul în care contribuabilii persoane fizice rezidente care nu au datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare direcționează un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

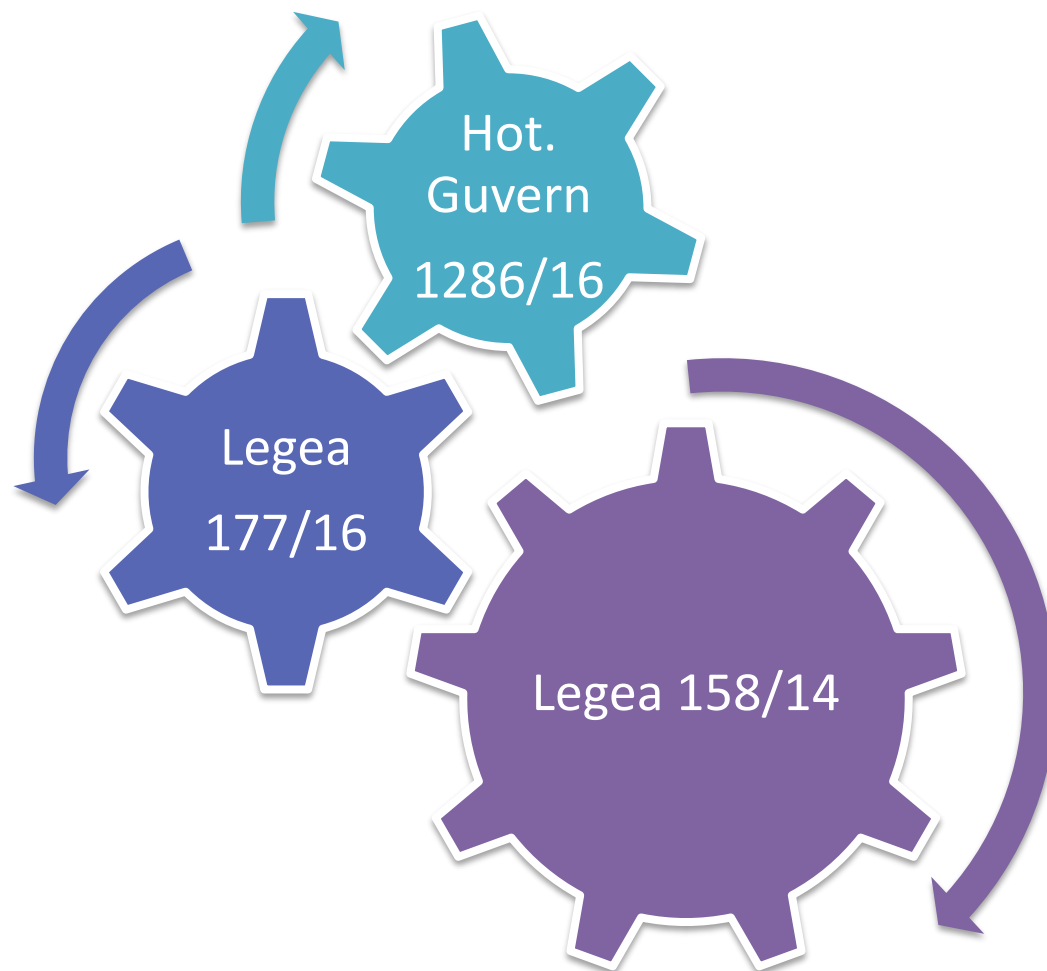
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Mecanismul 2% - cadrul legal

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

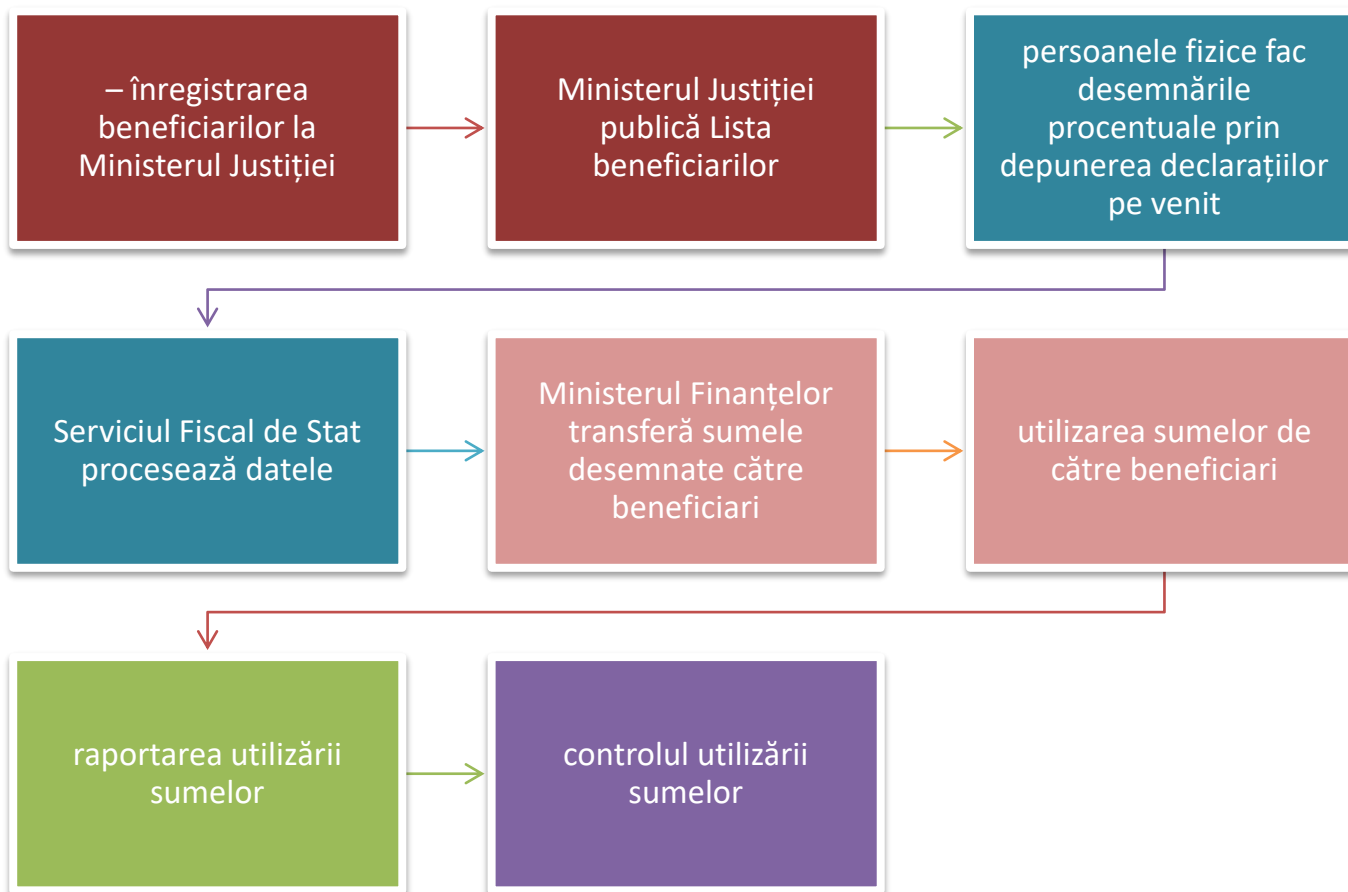
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Cele 8 etape ale desemnării %

DESEMNAREA
≠
DONAȚIE

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

I. Înregistrarea beneficiarilor

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Cine sunt beneficiarii 2%?

asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private

Desfășoară activități de utilitate publică (art. 30 LP837/1996)

cultele religioase și părțile componente ale acestora

Desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate (art. 15, alin (6) LP125/2007)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Condiții comune:

activează timp
de cel puțin un
an

nu au datorii la
buget

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Activitățile de utilitate publică

ACTIVITĂȚI DE
UTILITATE PUBLICĂ
≠
STATUT DE
UTILITATE PUBLICĂ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Activitățile de utilitate publică

a) educația și instruirea persoanelor, difuzarea și acumularea de cunoștințe;

b) știința;

c) cultura și arta;

d) sportul pentru amatori, educația fizică și turismul social;

e) Ocrotirea sănătății;

f) Protecția socială a persoanelor cu dizabilități

g) etc

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

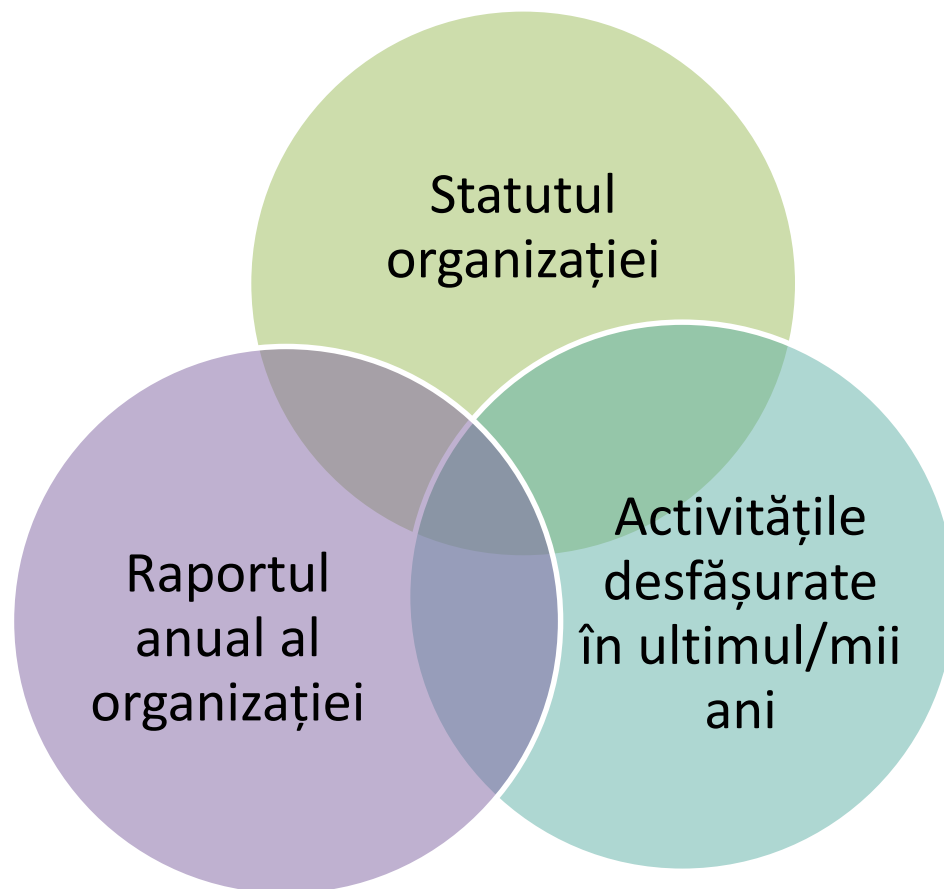
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

De unde știm noi?

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Pre-înregistrarea I

Între **1-30 septembrie***,
solicitanții depun cereri
la Ministerul Justiției

Model de cerere
pagina web MJ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Unde găsim cererea?

www.justice.gov.md

The screenshot shows a web browser window with the URL justice.gov.md. The page features three main sections:

- Registrul de Stat Organizațiilor Necomerciale**: Represented by an icon of books.
- Direcția Organizații Necomerciale**: Represented by a blue banner with a golden eagle and scales of justice icon. This section is circled in red.
- Comisia de Certificare**: Represented by an icon of a red stamp and the word "CERTIFIED".

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

European Center For Not-for-Profit Law

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Unde găsim cererea (II)

Competență	Partide, Culte, Organizații	Date de contact	Zile de audiență
			
Partide	Culte	Alte organizații necomerciale	
<ul style="list-style-type: none">✓ Acte normative relevante✓ Lista actelor necesare pentru înregistrarea unui partid politic✓ Lista partidelor politice✓ Rapoarte financiare ale unor partide	<ul style="list-style-type: none">✓ Acte normative relevante✓ Modele de acte	<ul style="list-style-type: none">✓ Acte normative relevante✓ Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat la organizațiilor necomerciale✓ Lista actelor necesare✓ Modele de acte✓ Statutul de utilitate publică a organizațiilor necomerciale	<ul style="list-style-type: none">✓ Legea 2%

Conținutul cererii

data înregistrării;

numărul de identificare de stat;

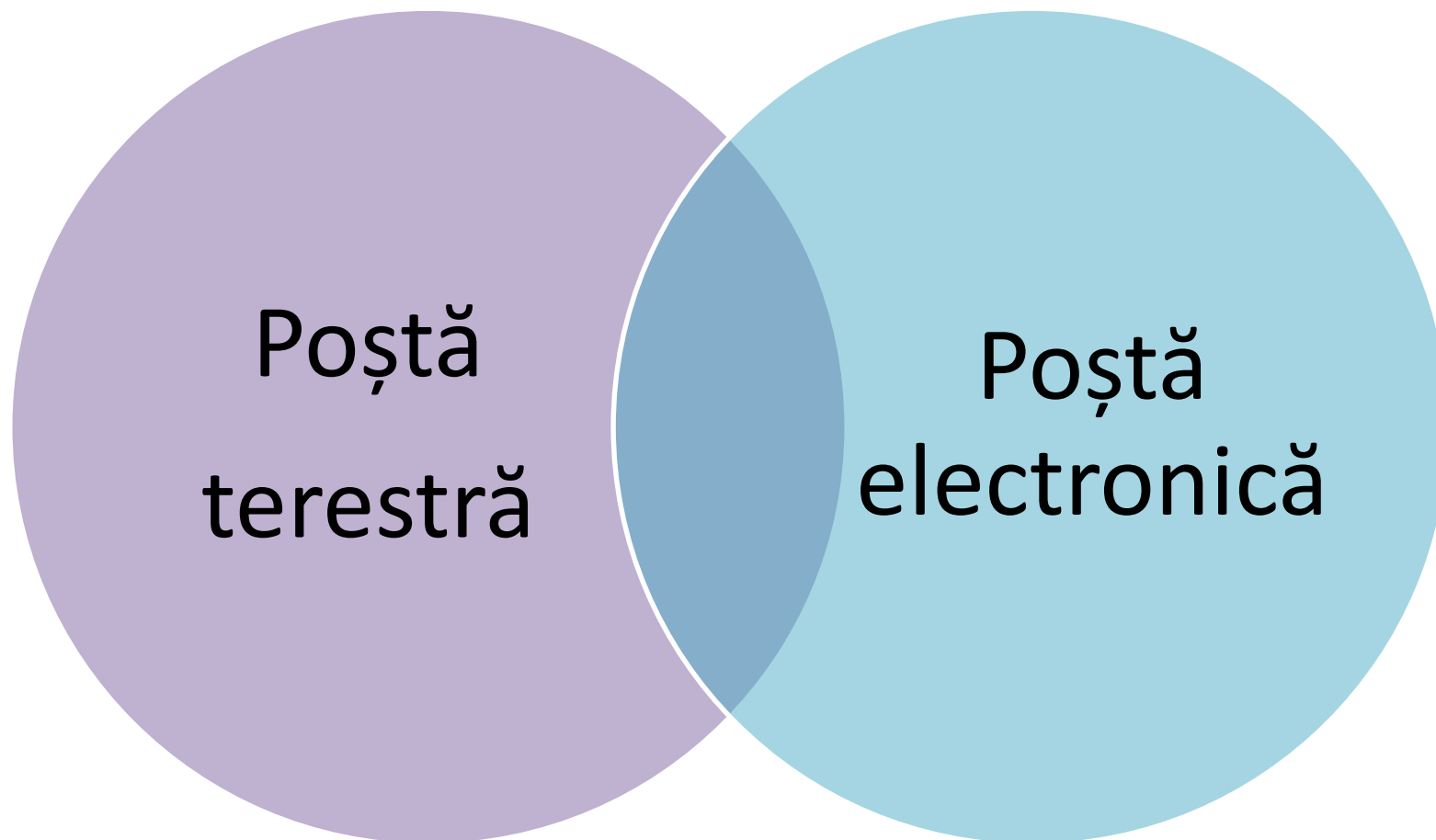
datele de contact (număr de telefon, email și adresa);

activitățile implementate;

rechizitele bancare la care vor fi transferate sumele de desemnare procentuală;

declarația pe proprie răspundere „Nu am făcut și nu voi face politică” =)

Expedierea cererii

Poștă
terestră

Poștă
electronică

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Lista beneficiarilor 2%

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Pre-înregistrarea II

Ministerul Justiției

va solicita direct de la Serviciul Fiscal informații privind lipsa datoriilor la bugetul public național prin intermediul unei platforme de interoperabilitate

va notifica solicitantii în termen de 20 de zile dacă cererea nu este depusă complet. Termen de 10 zile pentru remediere

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Respingerea cererii

Ministerul Justiției informează solicitantul prin email despre respingerea cererii în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei. Decizia Ministerului Justiției va putea fi contestată în instanța de judecată, potrivit procedurii contenciosului administrativ

Temeiuri pentru respingere:

solicitantul nu corespunde condițiilor de eligibilitate;

solicitantul nu a depus informația completă, inclusiv după notificarea făcută de Ministerul Justiției.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Modificări în Lista beneficiarilor

15 zile
(circumstanțe care
îi face ineligibili)

30 de zile,
Ministerul Justiției
va exclude
beneficiarul din
listă

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Lista beneficiarilor

Până la 31 decembrie a
fiecărui an - Ministerul
Justiției publice Lista
beneficiarilor desemnării
procentuale pe pagina sa web

Beneficiarii incluși prima dată
în Lista beneficiarilor vor fi
incluși automat de Ministerul
Justiției în lista beneficiarilor
pentru anul următor

nu au datorii la
bugetul public
național pentru
perioadele fiscale
anterioare

până la revocare

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Procedura de desemnare de către plătitorii de impozite

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Cine poate desemna 2%?

Contribuabilii persoane fizice rezidente:

- cetățeni moldoveni, precum și cetățeni străini, apartrizi care au permis de ședere;
- care nu au datorii la impozitul pe venit la data de 1 ianuarie a anului în care se face desemnarea;
- care prezintă declarația cu privire la impozitul pe venit.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Cum are loc desemnarea?

Prin depunerea Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit (CET15):

- în care se indică codului fiscal al beneficiarului din Lista beneficiarilor publicată de Ministerul Justiției în Secțiunea 6 din Declarație
- doar în folosul unui singur beneficiar

Declarația poate fi depusă direct la oficiile teritoriale ale Serviciului Fiscal de Stat, prin poștă, în mod electronic (cu semnătură electronică)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Condiții pentru desemnare

Impozitul pe venit declarat să fie achitat integral și în termen

Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit trebuie să fie depusă în termenul stabilit de legislație

Desemnarea procentuală de 2% se referă la veniturile obținute în anul precedent celui în care are loc desemnarea procentuală

Notă: termenul-limită este la acest moment 25 martie 2017, va fi modificat

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Verificarea desemnărilor (I)

Nu vor fi
autorizate
desemnările
în cazurile în
care:

- Declarațiile au fost depuse după termenul-limită;
- Beneficiarul desemnării procentuale nu este inclus în Lista actualizată a beneficiarilor publicată de Ministerul Justiției;
- Contribuabilul are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele anterioare (adică pentru 2015 etc.)
- Contribuabilul nu a achitat impozitul pe venit declarat pentru 2016 integral și în termen
- Contribuabilul a indicat în Declarație mai mulți beneficiari de desemnare procentuală

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Verificarea desemnărilor (II)

Rectificarea mărimii impozitului pe venit după termenul-limită de depunere a Declarației nu va duce la rectificarea sumei de 2%

Dacă prin prezentarea unei Declarații corectate după termenul stabilit de legislație se constată că contribuabilul a achitat o sumă mai mare decât era obligat, suma pasibilă restituirii se micșorează cu suma desemnată procentual

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Transferul sumelor

După verificarea declarațiilor, până la 31 iulie, Serviciul Fiscal de Stat va generaliza toată informația cu privire la desemnări pentru fiecare beneficiar în parte și va transmite informația la Trezoreria de Stat

Între 1 august și 31 septembrie, Trezoreria de Stat va efectua transferul sumelor către beneficiari la conturile bancare indicate la înregistrarea la Ministerul Justiției

Lista beneficiarilor și a sumelor transferate se transmite Inspecției Financiare (organul de control)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Transparența I

Raport Serviciul Fiscal de Stat

- numărul contribuabililor care au efectuat desemnarea procentuală;
- numărul de desemnări care au fost efectuate cu respectarea legii și cele neautorizate;
- suma totală a desemnărilor procentuale transferată către beneficiari;
- informația generalizată sub aspect teritorial privind sumele transferate către beneficiarii desemnării procentuale;
- lista beneficiarilor care au primit desemnări procentuale, cu indicarea sumelor primite.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

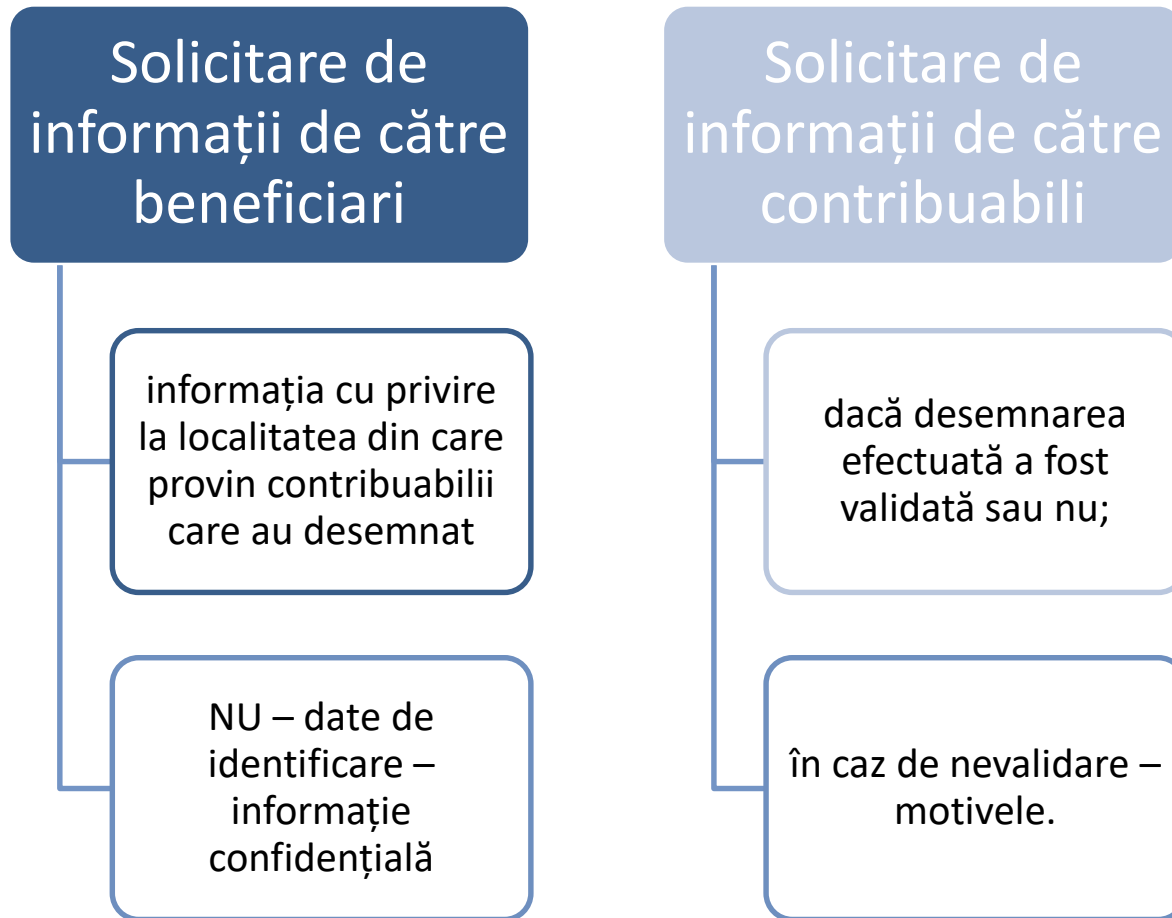
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Transparența II

Utilizarea sumelor de desemnare procentuală și raportarea

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Utilizarea sumelor obținute I

Mijloacele obținute

- două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea procentuală.

Anul x
(2017)

Anul x+2
(2019)

+ 2 ani

- Sumele neutilizate urmează a fi restituite la buget

Utilizarea sumelor obținute II

Sumele obținute urmează
a fi utilizate numai în
următoarele scopuri:

Sușinerii activităților:

Acoperirea
cheltuielilor administrative.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

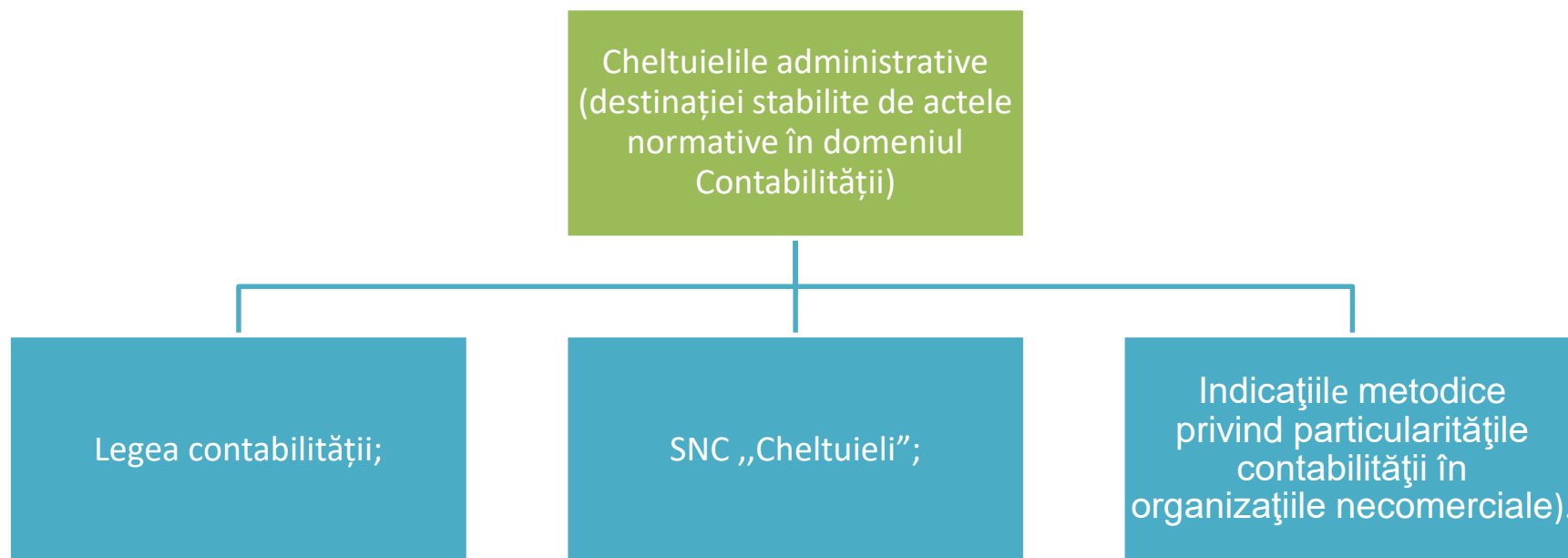
CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Utilizarea sumelor obținute III

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Mărimea cheltuielile administrative

nu poate depăși:

50%

<50000
lei

40%

<100000
lei;

30%

<500000
lei;

25% -

+500000
lei;

CA

250000
lei.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Raportarea

Beneficiarii depun raport financiar până la 25 martie a anului următor celui în care a expirat perioada de utilizare a sumelor de desemnare procentuală

Potrivit unui model stabilit de Ministerul Finanțelor

Se va referi pentru fiecare an de utilizare separat

Rapoartele vor fi publicate pe pagina web a Inspecției Financiare, după excluderea datelor cu caracter personal

Controlul, răspunderea și sanctiunile

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Controlul

Inspecția Financiară verifică:

- dacă sumele de desemnare procentuală au fost folosite pentru implementarea activităților indicate la p. 27 (1) din Regulamentul 2%;
- dacă sumele de desemnare procentuală au fost folosite pentru acoperirea cheltuielilor administrative indicate la pct. 28 din Regulamentul 2%;
- dacă a fost respectată cota cheltuielilor administrative indicată la p. 27 (2) din Regulamentul 2%;
- dacă suma neutilizată a fost restituită în termenul stabilit.

În 3 luni de la termenul-limită pentru raportare, Inspecția Financiară face lista beneficiarilor care nu au raportat

Răspunderea

Beneficiarii desemnării procentuale și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora poartă răspundere pentru:

utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale cu încălcarea prevederilor legii; și

neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Sanctiuni (I)

amendă contravențională potrivit art. 298 alin. (4¹) al Codului contravențional;

restituirea sumelor desemnării procentuale folosite cu încălcarea prevederilor legii și/sau neraportate;

excluderea beneficiarului de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală pe o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web a Ministerului Justiției, alături de Lista beneficiarilor. Decizia de excludere va putea fi contestată în instanța de contencios administrativ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Sanctiuni (II)

restituirea, în termen de 2 luni, a sumelor desemnării procentuale folosite cu încălcarea legislației și/sau neraportate;

excluderea de la participarea la mecanismul 2% pe o durată de 2 ani.

Notă: În termen de 10 zile lucrătoare, IF va informa beneficiarul prin e-mail despre aceasta. Decizia IF va putea fi contestată în instanța de judecată, potrivit procedurii contenciosului administrativ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

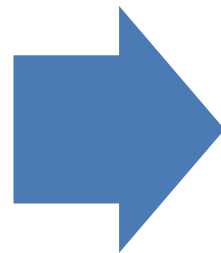
Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Sanctiuni (III)

Până la data de 15 decembrie a fiecărui an, Inspekția Financiară va transmite Ministerului Justiției Lista beneficiarilor excluși de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală.

Ministerul Justiției va exclude acești beneficiari din Lista beneficiarilor desemnării procentuale și va publica Lista beneficiarilor excluși de la participarea la mecanismul de desemnare procentuală pe pagina sa web

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

CRJM

CENTRUL DE
RESURSE JURIDICE
DIN MOLDOVA

Consiliul **ONG**

fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

Link-uri utile

- [Ministerul Justiției – cererea de înregistrare și Lista beneficiarilor](#)
- [Pagina de facebook 2% în Republica Moldova](#)
- [Ghid înregistrare în Lista beneficiarilor RO](#)
- [Ghid înregistrare în Lista beneficiarilor RU](#)
- [Infografic înregistrare în Lista beneficiarilor RO](#)
- [Infografic înregistrare în Lista beneficiarilor RU](#)
- [Ghid campanii informare 2% \(România\)](#)